

Vad är det som pågår i arabvärlden? Varför ska arbetarrörelsen bry sig?

Anteckningar från föredrag av Annika Blomberg, 18 oktober, Kiruna Folkets Hus

HUR SER SITUATIONEN UT? Status quo är borta! Vi befinner oss i en situation av öppen maktkamp, både inom och mellan de gamla eliterna, och mellan eliterna och massornas revolt som för fram krav på social rättvisa, politisk frihet och slut på blodigt förtryck. Det är en revolutionär situation som har öppnats i MENA-länderna (Mellanöstern och Nordafrika) där å ena sidan de som styr inte längre kan styra och å andra sidan de nedtryckta massorna inte längre står ut utan ger sig in på den historiska och politiska scenen. Status quo är borta.

Tahrir-torget i Kairo under revolten mot Mubarak

Den geopolitiska situationen runt hela Medelhavet är förändrad och inga regeringar inom EU har gått oberörda ur detta. Till detta bör läggas att hela EU-projektet är i gungning och att regeringarna utsätts för protester även norr om Medelhavet.

VILKET ÄR MAKTHAVARNAS LÄGE? Desperat klankonkurrens. Hela MENA-området har en oljeimpregnerad ekonomi där det finns ett ömsesidigt beroende mellan de oljeproducerande länderna i OPEC och de internationella oljebolagen som domineras av fem USA-ägda bolag; Exxon Mobil, Royal Dutch Shell, BP, Chevron, ConocoPhillips.

Idag pågår ett fall för oljeintäkterna trots de höga priserna pga lägre volymer och dyrare utvinningskostnader pga Peak Oil. Detta har lett till att de makthavande klustren alltmer isolerat sig från befolkningsmassorna i avskiljda elit- och bödelsvålden.

De stora aktörerna på marknaden i MENA-länderna, vid sidan om USA, är Saudiarabien som har världens största nationella oljebolag och är USA-allierad; Israel som fungerar som en amerikansk militärbas som bedriver expansionstrategier och statsterroristiska kampanjer mot palestinierna; Egypten som är det största arabisktalande landet och som har den största arbetarklassen och garanterar Israels södra

gräns; Turkiet som är en gammal kolonialmakt med maktanspråk i Syrien, som är NATO-land med egna intressen i Irak pga kurdfrågan och som på basen av en explosionsartad ekonomisk tillväxt börjat uppträda som utmanare av tidigare status quo; Iran som har världens andra största nationella oljebolag och som sedan den islamiska revolution agerat som territoriell utmanare.

Politiken bedrivs i form av klanvälden som konkurrerar om den mest privilegierade platsen vid EUSA:s och de internationella oljebolagens bord, i en situation där hela oljeekonomin sakta men säkert faller samman.

VILKA HAR TAGIT UPP DEN OPPOSITIONELLA FANAN? Inga gamla ledarskap kan tas i anspråk.

Arbetarrörelsen och vänstern deskrediterades under kalla kriget då huvudorganisationerna anslöt sig till Sovjet och sedan föll de samman efter 1989. Massornas fana har istället rests av religiösa krafter men de islamistiska organisationerna har misslyckats att lösa problemen och blir idag frånåtkta av den nya revoltvågen. I Egypten har tex delar av Muslimska Brödrskapet allierat sig med den nya militärjuntan och med företagsledarna,.

Palestinarörelsens ledarskap har inte heller lyckats lösa frågorna. Intifadorna ställde PLO åt sidan, Hamas bedriver förtryck av den egna befolkningsmajoriteten på Gaza, Fatahs förhandlingar med USA och Israel har inte hejdat bosättningspolitiken, deras ansökan om palestinskt medlemskap i FN innebär ett de facto-accepterande av den israeliska ockupationen och man har till och med uttalat att man vill att NATO ska garantera säkerheten för den palestinska staten. Detta innebär att det inte finns ett levande ledarskap för revoltvågen att ta i anspråk.

BEFOLKNINGSMASSORNAS LÄGE OCH REVOLT. Från framtidslöshet till maktkamp. De senaste åren har IMF, EU och det globala kapitalets bolag/banker drivit igenom så kallade marknadsreformer som slagit ut stora delar av befolkningen utanför den reguljära arbetsmarknaden. Det handlar om 30-50% av befolkningen i alla MENA-länderna. Även unga välutbildade generationen faller ned i framtidslösheten.

Revolten i Tunisien utlöstes av en karaktäristisk händelse som hela ungdomsgenerationen kunde identifiera sig med. I Egypten skedde revolten efter ett decennium av kamp mot regimen; studentprotester, antikrigsrörelser, Palestinasolidaritet. Det finns en nyväckt och stark arbetarrörelse

sedan 2005. Textilarbetarna i Mahalla proklamerade 2008 Arbetarnas intifada.

Textilarbetarna i Mahalla

Rörelsens beslutsamhet och massförankring och enhet över religionsgränser visar att det inte handlar om manövrer från gamla politiska aktörer utan om en verklig basrevolt som ritar om det politiska landskapet. Alla gamla eliter och falska oppositioner måste nu förhålla sig till den nya rörelsen. Alla gamla förhållanden skakas om, dolda allianser och motsättningar kommer upp till ytan. I en lång rad av länder har makthavarna försökt köpa sig tid genom löneökningar, och skattesänkningar men det hjälper inte. Det handlar om en befolkningsmassa på 300 miljoner där en helt ny rörelse pulserar.

LIBYEN OCH DEN SVENSKA KRIGSINSATSEN. Nej till plundringskrig! Revolten i Libyen ledde snabbt till öppet inbördeskrig mellan revoltörerna och regimen, ett tidigare sovjetlojalt bödelsvälde som blev ett västvänligt bödelsvälde. Libyen var en av huvudleverantörerna till oljebolagen i EU och det land där revoltrörelsen nådde sitt mest avancerade uttryck, en väpnad kamp mot regimen. Så situationen öppnade för en snabb militärintervention för att hejda revoltvågen i MENA-länderna och säkra affärsintressena.

Jag har tagit ställning emot den militära interventionen i Libyen eftersom jag ser revoltrörelsen i arabvärlden som en del av kampen mot samma globala jättar som vi måste bekämpa, mot dem som håller i det kraschande kapitalistiska systemet, vars banker plundrar levnadsstandarden i land efter land och som drabbar oss alla i form av försämrade arbetsvillkor, ökad plundringstakt av råvaror, sänkt levnadsstandard, nedskärningar i samhällsservice.

Jag tror inte ett ögonblick på NATO:s och FN:s humanitära interventioner. Istället tror jag att det handlar om det som kallas för "nation building", dvs att etablera en "failed state" där man kan upprätta en lydregim och tvinga på landet "frihandelsavtal" som bara skyddar multinationella bolag och banker. Så till dem inom vänstern och arbetarrörelsen som säger att det var ett uttryck för internationell solidaritet att gå in militärt i Libyen och att det inte fanns någon annan utväg säger jag; en militär intervention kanske kan rädda liv idag men den kommer att döda ännu fler imorgon. Den försenar dessutom forordandet av en självständig och stark politisk arbetarrörelsen på marken, av internationella arbetarsolidariska insatser och desarmerar motståndet mot makthavarna i NATO:s hemländer och medhjälp länder.

Varför deltog Sverige så glatt i NATO-interventionen i Libyen? Sverige är ett land, relativt sin befolkning, med flest stora multinationella bolag och som därigenom livnär sig av arbetarklassens sämre villkor i andra länder. Det finns 1 miljon arbetare i svenska företag utanför landet att jämföra med de ca 300 000 tillverkningsarbetarna inom landet. Sverige bedriver militärindustriellt samarbete med britterna kring JAS och är medlem i NATOS "Partnerskap för fred".

JAS 39 Gripen

Man har öppnat ett jätteområde i Norrbotten, NEAT, där NATO-länder och deras allierade övar nya vapenslag. När utrikesminister Carl Bildt besökte Kiruna förra veckan skrev man avtal med Ryssland om logistiken för Afghanistan-insatsen och ansvariga på Esrange talade sig varma för de nya "miljövänliga" transportlederna för olja, malm, gas som nu öppnas i och med nedsmältningen av Arktis.

Det ligger helt enkelt i de svenska makt-havarnas intresse av att delta i Libyen för att få en bra position i den krigiska plundringpolitiken som bedrivs överallt. Det är detta som förklarar Sveriges förändrade utrikespolitik till alltmer underdånighet och alltfler krigsaktiviteter.

Resultatet i Libyen efter 7 månaders krig visar att NATO:s intresse inte var att skydda civilbefolkning enligt FN-resolutionen. Det är nu bevisat att man gick in för att byta ut regimen i strid med FN-resolutionen, och det hopas anklagelser om krigsbrott och dödande av civila från NATO:s sida. En vecka efter Tripolis fall hölls två konferenser för franska och italienska affärsvärlden som bl a ledde till att Frankrike nu garanteras 35% av landets oljevinster.

Franskt oljebolag

Från slutstriden om Sirte rapporteras om massakrer, etnisk rensning och massiva flyktingströmmar som NATO inte bekymrar sig om.

De humanitära bombingarna var en fasad för att skapa ett militärpolitiskt brofäste mitt i den arabiska revoltvågen för att ta sig in under skinnet på rörelserna.

Den nya TNC-regeringen i Libyen kontrolleras inte av den egna befolkningen, affärsintressena inom EU har flyttat fram sina positioner och kommer att diktera många villkor.

TNC med Sarkozy, Frankrikes president och Cameron, Storbritanniens premiärminister

Innebär detta att arabrevolten är över? Det finns ju starka kontrarevolutionära krafter som samarbetar. Vi har EUSA/NATO men också gulfstaternas råd GCC med saudiska kungahuset i spetsen. Det var de som slog ned upproret i Bahrein och som nu finansierar extremkonservativa islamistiska krafter i Egypten där de ingått allians med den nya militärjuntan. Från Libyen kommer uppgifter om att Saudiarabien har tillhandahållit repressionsapparat komplett med tortyrutrustning och allt. USA inget bekymmer med extrema islamister när det gynnar dem. Men.

SYRIEN – EN NY ÖPPNING - regionalt krig eller fullskalig revolution? Revoltvågen pågår för fullt i Syrien och där ligger det ännu mer i potten. Vi kan vara på väg mot ett regionalt storkrig och/eller en fullskalig revolution. Alla stora aktörer har maktanspråk i Syrien. Turkiet, Irak/USA, Iran, Israel, Palestina. FN:s säkerhetsråd är splittrat pga motstridiga intressen. Ryssland har gamla band till regimen sedan sovjettiden, de är involverade militärt och i oljeindustrin. Även Kina är indraget i Syriens oljeindustri.

Revolt rörelsen har 7 månader bakom sig av strider, de har sett nästan 4 000 personer dödas, många är försvunna. Ändå går ungdomarna ut i en dödsföraktande kamp där de riskerar livet varje dag. Det finns en samordning av lokala kampkommittéer (LCC) och det har bildats minst ett nationellt övergångsråd. Man har med sig erfarenheterna från Tunisien, Egypten, Libyen. LCC ropar inte på militär intervention, de har sett resultatet i Libyen.

لجان التنسيق المحلية في سوريا
Local coordination committees of Syria

Fram för en samhällskongress, mot Assad! Vad skulle vara vårt budskap till den syriska kampen om vi var på plats? Jag säger att istället för att tillåta inrättandet av en lydregim och istället för att vänta på en konstituerande församling och allmänna val längre fram, så finns möjligheten att skapa en samlingspunkt NU för rörelsen som kan etablera en motmakt mot regimen. Någon slags samhällskongress för alla kommittéerna, som kan samla de mest stridande och förtroendeingivande, och som direkt kan ta itu med samordning, livsmedelsförsörjning och vapenträning, som kan utfärda direktiv till arbetsplatser att bilda producentföreningar eller fackföreningar som kan ta över och driva företagen. Att invänta en konstituerande församling skulle förhala och ge gamla stofila ledarskap ny luft under vingarna.

Med en motmakt på plats skulle rörelsen kunna göra sig obändigt stark mot alla som vill driva fram ett territoriellt inbördeskrig och sätta ett exempel och häva sig upp till ledningen för hela den arabiska revoltvågen.

VAD KAN VI GÖRA I SVERIGE? Skapa ett fäste för att organisera arbetarrörelsens krigsmotstånd.

Vi är några stycken som tagit initiativ till ett upprop för ett anti-imperialistiskt block i Sverige för att inleda organisering, informationsspridning och längre fram kunna bygga en arbetarsolidarisk rörelse med revolutionärerna i arabvärlden. Detta är mycket viktigt då vi släpar efter oerhört pga att arbetarrörelsens partier och delar av den utomparlamentariska vänstern ställt upp på NATO-interventionen i Libyen.